

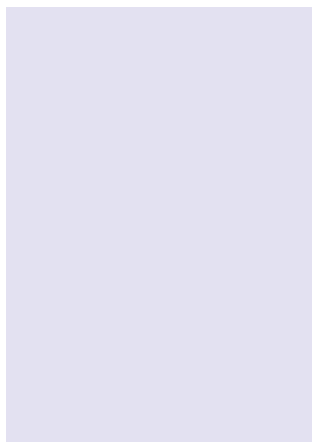
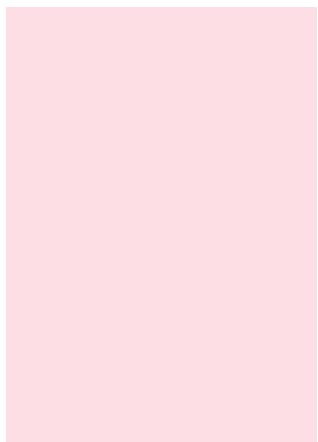
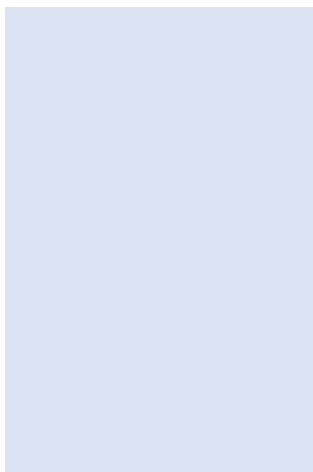
Državne škole u NSW-u – predvode primjerom

Time to start school

Family guide to starting Kindergarten

Vrijeme je za početak škole

Upute obiteljima s predškolskom djecom - Kindergarten

NEW SOUTH WALES
DEPARTMENT
OF EDUCATION
AND TRAINING

Spremni za provjeru popisa

OZNAČITE SVAKE ZADATAK NAKON ŠTO STE GA OČITAVILI.
(SVI ZADACI SE NE MORAJU ODNOSITI NA VAS).

Godinu dana prije no što Vaše dijete krene u školu

- Otiđite u školu na dan orijentacije ili prijelaza u školu.
- Kad bude vrijeme za cijepljenje, zatražite da Vašem djetetu provjere i sluh i vid.
- Pati li Vaše dijete od bilo kakve alergije, boluje od nečega ili ima posebne potrebe, izvijestite o tome školu što prije i zakažite sastanak s ravnateljem.
- Ispunite prijavu za dobivanje iskaznice za popust na prijevoz, ako se to odnosi na Vas (vidite stranicu 5).
- Organizirajte čuvanje djeteta prije i poslije nastave. Ispunite zahtjev za usluge OOSH ako vam je to potrebno (vidite stranicu 5).

Neke od stvari koje ćete morati kupiti za školu

- Školska uniforma (ljetna, zimska, športska).
- Šešir za sunce (obično je sastavni dio uniforme).
- Cipele za školu i tenisice (kupite Velcro ako dijete ne zna vezati užice).
- Školska torba za na leđa (možda ih imaju u školi).
- Kutija za jelo (dozvolite djetetu da odabere neku koju može samo otvoriti).
- Boca za piće.
- Kišna kabanica.
- Kuta za likovni odgoj (neka stara majica će biti u redu).
- Torba za knjižnicu.

Godina u kojoj Vaše dijete kreće u školu

- Siječanj – možda ćete zaježjeti da svakodnevno provedete određeno vrijeme sa svojim djetetom uježbavajući stvari koje će Vaše dijete raditi kad krene u školu npr. crtati.
- Napišite ime svojeg djeteta na svim artiklima!
- Pobrinite se da imate telefonski broj škole.
- Naučite sina kako se služiti javnim zahodom (školjkom za mokrenje) ako to već ne zna.

Noć prije prvog dana u školi

- Pripremite odjeću, cipele i čarape svojeg djeteta.
- Možda ćete poželjeti da večeras pripremite djetetov obrok i stavite ga u hladnjak.
- Pomognite djetetu spakirati torbu.
- Spakirajte u plastičnu vrećicu rezervni par gaćica, čarapica i odjeću za promjenu. Recite djetetu da su mu te stvari u školskoj torbi da mu se nađu dogodi li mu se u školi nezgoda sa zahodskim potrebama.

Prvi dan

- Budite pozitivni i radosni zbog djetetovog prvog dana u školi.
- Dopustite djetetu da se samo odjene koliko god je to moguće.
- Djevojčici vežite dugu kosu ili joj ispletite pletenice.
- Svakog jutra namažite dijete kremom za sunčanje. Dok su izvan učionice, morat će nositi svoj školski šešir.
- Slikajte dijete!

Datumi za svako tromjesečje

Školska godina je podijeljena u četiri tromjesečja koji traju po dva semestra. Učenici u Kindergartenu obično počnu jedan dan kasnije no ostala djeca u školi. Isto tako, djeca u Kindergartenu počnu dolaziti individualno u različita vremena kako bi učitelj ili učiteljica mogli provesti određeno vrijeme sa svakim djetetom pojedinačno. U školi će Vas o tome izvijestiti.

Za točne datume trajanja svakog tromjesečja potražite Internet stranicu

<http://www.schools.nsw.edu.au/calendar/>

- * Školska godina u nekim školama Zapadnog NSW-a može početi kasnije. Provjerite u svojoj školi.
- ** Raspitajte se u svojoj školi o bilo kakvim varijacijama/izmjenama.

Prvi tjedni u školi

- Škola će Vas izvijestiti kad trebate spakirati stvari neophodne za aktivnosti kao što su šport, likovna umjetnost ili knjižnica.
- Djeca su obično vrlo umorna prvih nekoliko tjedana. Vašem djetetu će trebati puno sati sna.
- Pripremite djetetu zdravi zajutrak kako bi ga održalo tijekom dana.
- Pobrinite se da Vaše dijete zna tko će ga pokupiti poslije škole.
- Svako veće provjerite da li se u torbi Vašeg djeteta nalazi kakva obavijest ili ostaci hrane.
- Nastojte uspostaviti redovnu jutarnju rutinu.
- Započnite rutinu redovnog čitanja kod kuće.
- Razgovarajte s učiteljem ili učiteljicom da li želi da im pomognete oko nečega u razredu, ako možete.
- Popričajte s djetetom o tome kako je bilo u školi.
- Veoma je važno da Vaše dijete i nakon što krene u školu ima vremena za odmor, za igru na otvorenom i bavljenje stvarima u kojima uživa.

Predznanje Vašeg djeteta

Prije polaska u Kindergarten od djeteta se ne očekuje da ima razvijene specifično određene vještine, ne moraju znati pisati ni čitati. Najvažnije je da se Vi i Vaše dijete osjećate spremni za početak školovanja.

Aktivnosti koje možete pokušati sa svojim djetetom prije polaska u školu

Ovdje Vam navodimo aktivnosti koje biste mogli raditi sa svojim djetetom prije no što krene u školu kako biste mu olakšali da se snađe u školi.

Jezične vještine

- pjevajte pjesme zajedno
- govorite jedno drugome šale i pjesmice
- dajte djetetu jednostavne upute koje treba slijediti, npr. kako spakirati stvari u torbu
- koristite slikovnice za užitek npr. promatranje ilustracija
- identificirajte ilustracije u knjigama, revijama, na televiziji ili internetu
- ohrabrujte dijete da Vam se pridruži u razgovoru.

Vještina pisanja

- dajte djetetu olovke, markere, masne bojice, kistove i štapiće da crta po pijesku, šara ili piše
- pišite brojeve i slova
- ohrabrite dijete da piše svoje ime velikim slovom npr Jack.

Matematičke vještine

- potičite dijete da prepozna brojeve tako što ćete upotrijebiti riječi kao: mnogi, mnogo, više, manje
- pomognite djetetu da pronade što je različito u skupini istih predmeta kao na primjer ako su različitog oblika
- razgovarajte o suprotnostima - gore i dolje, ispod i preko, ispred i iza, dan i noć.

Individualne/društvene vještine

- organizirajte vrijeme kad se vaše dijete može igrati s drugom djecom kako bi razvilo vještinu razmjenjivanja i čekanja na svoj red
- potičite dijete da pospremi stvari kad se prestane s njima igrati
- naučite dijete da zna reći svoje puno ime i adresu stanovanja
- uputite dijete da u životu postoje pravila i objasnite mu zašto ona postoje.

Fizičke vještine

- omogućite djetetu da vježba upotrijebiti škarice
- omogućite djetetu da se igra kockama za građenje i ostalim vrstama slagalica
- igrajte igre skakanja i preskakivanja užeta.

Nastavite se igrati

Igra je jedna od najvažnijih djetetovih potreba i to se ne mijenja kad dijete krene u Kindergarten. Igra unapeđuje sve aspekte njihovog zdravog razvitka.

Djeca se igraju jer je to zabavno, no dok se igraju ona ustvari uče. Kad se djeca igraju koriste svoje tijelo, svoju maštu, i pri tom uče kako se sporazumijevati i raditi zajednički. Uče kako određene stvari funkcioniraju i kako da kontroliraju svoja osjećanja. Molimo Vas da svakodnevno poslije nastave omogućite djetetu određeno vrijeme potpuno neorganizirano da bi se moglo slobodno igrati i odmoriti.

Bezbolan početak škole

Pripreme kod kuće prije početka škole pomoći će Vama i Vašem djetetu da se osjećate sigurno i uzbuđeni zbog polaska u školu.

Pripreme za školu zajedno s djetetom

Škola tek što nije počela - Vaše dijete samo što nije počelo svoj prvi dan u kojem će započeti novo i uzbudljivo iskustvo. Možda se pitate odakle početi s pripremama djeteta.

Jasno nam je da je to veliki korak za sve. Razvijanje pozitivne suradnje s Vama kako biste podržavali svoje dijete u učenju je za nas od vitalne važnosti. Naši visoko obrazovani učitelji i pomoćno osoblje su ovdje kako bi Vašem djetetu pružili najbolji mogući početak.

Vaš prvi kontakt sa školom može biti s administrativnim osobljem. Oni su prijateljska lica u školskom tajništvu. Oni Vam pomažu s uputama kad trebate opće podatke. Oni također zakazuju Vaše sastanke s ravnateljem, učiteljima i ostalim osobljem u školi, ukoliko trebate razgovarati s nekim od njih.

Priprema kod kuće

Postoji nekoliko stvari koje treba organizirati, planirati i pripremiti novac prije početka škole.

Planiranje financija

Kad dijete krene u školu treba planirati nove troškove kao što su kupnja školske uniforme i cipela za školu, stoga može biti korisno planirati ranije novčana sredstva za te troškove. Trebate li čuvanje djeteta poslije nastave za svoje dijete, i za te troškove trebate planirati.

Školske uniforme

U Vašoj školi će vam reći o školskoj uniformi i gdje je možete kupiti. Šeširi su sastavni dio uniforme, radi zaštite od sunca. Obično postoje ljetna, zimska i športska uniforma. U školi će Vam reći koje trgovine prodaju uniforme ili tekstil od kojeg ih možete sašiti.

Kako bi pomogle oko troškova, mnoge škole organiziraju sakupljanje uniformi od djece koja ih prerastu i onda ih po skromnim cijenama prodaju manjoj djeci.

Ako još niste upisali svoje dijete u školu, otiđite u školu da ga upišete, a ako Vaše dijete ima bilo kakve posebne potrebe ili je na bilo što alergično, važno je da o tome izvijestite ravnatelja.

Novčani doprinosi

Škole će od Vas zatražiti dobrovoljni novčani doprinos radi obogaćivanja obrazovnih i športskih programa. Od Vas se tijekom godine može zatražiti i da platite za školske ekskurzije kojima se namjerava obogatit djetetovo učenje uz nastavu. Ako je Vaše dijete uključeno u izborne aktivnosti kao što su šport ili orkestar, od Vas se može zatražiti da uplatite za iznajmljivanje glazbenih instrumenata ili prijevoz na predstave ili utakmice.

Novčana pomoć

Ako imate bilo kakvih poteškoća s plaćanjem troškova školovanja, izvolite zakazati sastanak s ravnateljem kako biste zajedno razmotrili Vašu situaciju. Možda Vam se može pomoći preko Programa pomoći učenicima (Student Assistance Scheme).

Poreske olakšice za obrazovanje

Za određene troškove obrazovanja predviđene su poreske olakšice. Radi detaljnijih informacija potražite

www.ato.gov.au

Putovanje u školu i povratak kući

Vaše dijete bi moglo imati pravo na olakšicu za prijevoz preko Programa za prijevoz učenika (School Student Transport Scheme). Taj program osigurava popust na vlaku, autobusu, trajektu i prijevozu autobusom na veće udaljenosti. U područjima gdje ne postoji javni promet, dostupan je popust za korištenje vlastitog prijevoza od škole do kuće i nazad.

Telefon: 1800 227 774 ili (02) 9891 8900
www.transport.nsw.gov.au

Briga o djeci prije ili poslije nastave

Službe koje brinu o djeci prije ili poslije nastave (Outside of School Hours - OOSH) obično posluju unutar same škole ili u blizini škole. U Vašoj školi Vam mogu pružiti informacije o takvim službama na Vašem području. Te službe naplaćuju svoje usluge no moguće je i da imate pravo na Beneficiju za čuvanje djeteta (Child Care Benefit) kako biste si umanjili troškove uplata.

Telefon: Centrelink 136 150
www.centrelink.gov.au

Napišite ime svojeg djeteta na svim artiklima

Možete:

- upotrijebiti neperivi flomaster kako biste označili odjeću, šešir i cipele, ili sašijte ili peglom prilijepite prepoznatljive osobne etikete
- provjeriti da etikete nisu izblijedile u pranju
- zajedno s djetetom pregledati sadržaj torbe svake večeri
- ako se nešto ne vrati kući, raspitati se u tajništvu jer u svakoj školi postoji mjesto za izgubljene stvari.

Život u školi

Svaka škola ima svoj raspored za početak i završetak nastave, no uglavnom počinju u 9.00 sati ujutro i završavaju oko 3.00 poslije podne, od ponedjeljka do petka. Učenici imaju odmor za marendu i ručak kako bi jeli i igrali se.

Nastava može početi ili završiti okupljanjem (assembly) kada se svi okupe da čuju objave ravnatelja, učitelja ili predvodnika učenika.

Škola je obvezatna

U zakonu piše da je svako dijete doraslo za školu dužno ići u školu. Kada djeca izostanu s nastave propuštaju važne informacije, prekine se njihova uhodana navika i mogu izgubiti samopouzdanje. Ujedno si umanjuju mogućnost stvaranja prijateljstava. Svi ovi čimbenici mogu utjecati na njihov odnos prema školi i postizanje uspjeha.

Ako vaše dijete kasni ili izostane s nastave

Ako Vaše dijete zakasni na nastavu morat ćete potpisati za njega u tajništvu škole, a isto ćete morati učiniti i ako zbog bilo kojeg razloga izvedete dijete iz škole prije završetka nastave.

Ako Vaše dijete izostane s nastave morat ćete dostaviti ispričnicu. Obično se napiše ispričnica u kojoj objasnite zašto je dijete izostalo i Vaše dijete je može predati svojoj učiteljici ili učitelju kad se vrati u školu. Isto tako možete nazvati školu telefonom.

Kada pokupite dijete poslije nastave

Svakog dana kad završi nastava, razred Vašeg djeteta će čekati uvijek na istom mjestu. Učitelj ili učiteljica Vašeg djeteta će čekati s njima. Pobrinite se da Vaše dijete i njegov učitelj ili učiteljica znaju tko će dolaziti po dijete svaki dan. Djeca se mogu rastužiti ako Vi ili netko drugi tko ih treba pokupiti kasni. Provjerite s učiteljem ili učiteljicom kad je najpogodnije vrijeme da stignete poslije podne.

Održavajte ustaljenu rutinu

Djeca u Kindergartenu mogu biti vrlo umorna po noći pošto obavljaju toliko mnogo novih i uzbudljivih stvari. Stoga je korisno ako se pridržavate rutinskih radnji uvijek u isto vrijeme npr., kupanje djeteta, večera, čitanje. Važno je da se dijete dobro naspava svake noći.

Pisanje ispričnica

Ako Vaše dijete izostane s nastave, molimo Vas da napišete ispričnicu sa sljedećim podacima:

- napišite ime i prezime djeteta
- napišite datum/e i broj dana kad je Vaše dijete izostalo iz škole
- objasnite zašto je Vaše dijete izostalo s nastave
- ako je potrebno uključite i kakve druge informacije.

Ako znate da će Vaše dijete izostati više od tri dana molimo Vas da o tome izvijestite tajništvo škole, no i pored toga, kad se dijete vrati u školu, morat ćete napisati ispričnicu.

Za ispričnice u obliku tiskanice i za informacije prevedene na 34 jezika pođite na

School Attendance

https://www.det.nsw.edu.au/languagesupport/documents/index_s.htm

Siguran dolazak u školu i povratak kući

Molimo Vas da ne zaboravite prijeći ulicu na pješačkom prelazu škole držeći dijete za ruku. Ulice oko škole su vrlo prometne ujutro i poslije podne. Molimo Vas da se ne zaustavljate ili parkirate automobil u blizini pješačkog prijelaza i da poštujete sve saobraćajne znakove o sigurnosti i zabrani zaustavljanja.

www.rta.nsw.gov.au

Nadarena i talentirana djeca

Nadarena i talentirana djeca imaju iznad prosječne mogućnosti u jednom ili u više područja intelektualnih, kreativnih, društvenih ili tjelesnih vještina. U školama u NSW-u postoje dodatne mogućnosti za nadarenu i talentiranu djecu. Izvolite nazvati školu kako biste razgovarali s ravnateljem o ponuđenim programima.

www.curriculumsupport.education.nsw.gov.au/policies/gats

Učenici s posebnim potrebama

Ako je Vaše dijete invalidno ili ima posebne potrebe, molimo Vas da o tome izvijestite ravnatelja što je prije moguće. Department of Education and Training (Ministarstvo za obrazovanje i obuku) pruža niz profesionalnih usluga kako bi se pomoglo djeci s posebnim potrebama.

www.schools.nsw.edu.au/studentsupport/programs/disability.php

Učenici s poteškoćama u učenju, kao učenici s posebno izraženim problemima u učenju, lakše intelektualno zaostala djeca ili djeca s govornim manama, dobivaju pomoć u svojim školama preko Programa pomoći u učenju (Learning Assistance Program).

www.schools.nsw.edu.au/studentsupport/programs/lrngdifficulty.php

Svjedodžbe

Svake godine ćete primiti barem dvije svjedodžbe s izvještajem o napretku djeteta, obično na kraju drugog (2) i četvrtog (4) tromjesečja. Na razgovorima s učiteljem ili učiteljicom (Parent-teacher interviews) možete na jedan formalniji način razgovarati o napretku Vašeg djeteta, no ako tijekom godine imate bilo kakvih briga, zakažite razgovor s učiteljem ili učiteljicom kako biste o tome porazgovarali.

Kako biste porazgovarali o bilo čemu što Vas zabrinjava, možete doći u školu, nazvati nas ili poslati email poruku. Ako zatražite, možemo Vam osigurati tumača.

Briga o učenicima

Važno je da Vi i Vaše dijete znate da se u školi uvijek nalazi netko tko im može pomoći. Škole su razvile uspješne programe koji pomažu učenicima i čuvaju ih na sigurnom.

Držati djecu sigurnom i radosnom

U školi će Vam reći u koje vrijeme su prostori oko škole pod nadzorom, koji je postupak da dijete bude pokupljeno iz škole i sve drugo što se poduzima kako bi djeca bila svo vrijeme pod nadzorom.

Učitelji i nastavnici

Učitelji i nastavnici u državnim školama u NSW-u su završili odgovarajući fakultet i stručnjaci su u svom poslu. Oni imaju razumijevanja za potrebe djece i naći će im se pri ruci da im pomognu ili daju upute. Učitelj ili učiteljica Vašeg djeteta će Vam reći koji je najbolji način da budete s njima u kontaktu i saznate kako napreduje Vaše dijete. Obavještavajte učitelja ili učiteljicu svog djeteta o svim promjenama u životu Vašeg djeteta koje bi mogle utjecati na njegov rad ili uživanje u školi.

Školski savjetnici

Školski savjetnici su iskusni prosvjetni radnici koji su osposobljeni i kao psiholozi s post-diplomskom kvalifikacijom u savjetovanju. Oni mogu pomoći učenicima koji imaju problema kod kuće ili u školi. Oni mogu pomoći obiteljima da pronađu odgovarajuće službe izvan škole, ako je to potrebno. Obično trebate nazvati školu telefonom i zakazati razgovor sa savjetnikom.

Okolina bez nasilja

Sve državne škole aktivno spriječavaju nasilje (bullying) time što provode programe kao što su podrška vršnjaka (peer support) kojima se postiže pravilno ponašanje, razvija samopoštovanje i poštovanje prema drugim osobama. Škole imaju i planove kojima se bore protiv nasilja ili zlostavljanja, a nastavno osoblje je osposobljeno da se nosi s takvim situacijama. U uredu škole možete dobiti primjerak plana za borbu protiv nasilja u školi.

Dodatna briga

Kad je to potrebno, državne škole osiguravaju i pomoćno osoblje različitog profila:

U ovo spadaju:

- pomoćni nastavnici za rad s djecom s poteškoćama u učenju
- nastavnici engleskog kao drugog jezika (English as a second language - ESL)
- djelatnici za informiranje i povezivanje s društvenim zajednicama
- djelatnici za obrazovanje Aboridina.

Primijetite li znatnu promjenu u ponašanju svog djeteta ili Vas brine što god u svezi djeteta ili njegovog obrazovanja, možete se obratiti njegovom učitelju ili učiteljici, školskom savjetniku ili ravnatelju. Uvijek je najbolje izraziti svoju bojazan što ranije.

Uši u kosi

Nije neuobičajeno da djeca ponekad dobiju uši i to nema veze s time je li netko čist ili prljav. Uši se mogu proširiti kad su djeca blizu jedno drugome, no one ne predstavljaju opasnost za zdravlje Vašeg djeteta.

Kako spriječiti da Vaše dijete dobije uši:

- redovito pregledavajte kosu svog djeteta
- vežite dugu kosu u konjski rep.

Ako Vaše dijete dobije uši

- odstranite zamršenu kosu velikim češljem, a onda svakodnevno nanesite debeli sloj bijelog regenerata i učestljavajte ga u kosu češljem s tankim zubima kako biste odstranili uši i njihova jajašca, gnjide (nits) i to ponavljajte sve dok ne nestanu sva jajašca
- nastavite slati dijete u školu
- obavijestite školu tako da oni mogu obavijestiti druge da provjere kosu svoje djece, vaše dijete ne mora biti identificirano
- škole ponekad održavaju "nit busting" – "dan borbe protiv ušiju" kako bi se brzo riješili ušiju u školi.

Za više informacija:

www.health.nsw.gov.au/publichealth/environment/headlice/

Za prevedene informacije pođite na:

Head lice parent information sheet

https://www.det.nsw.edu.au/languagesupport/documents/index_h.htm

Što se događa ako Vaše dijete oboli?

U školi

Ako Vaše dijete oboli ili se povrijedi u školi, škola će Vas kontaktirati i potražiti neophodnu medicinsku pomoć. Ako je Vaše dijete tek neznatno bolesno otići će u školsku bolničku sobu (sick bay) koja se obično nalazi blizu školskog ureda i tamo dijete može leći i netko će ga nadgledati. Ako je dijete previše bolesno da se vrati u razred, škola će Vas pozvati da dođete po dijete. Upravo zbog ovakvih situacija potrebno je da škola uvijek ima Vaše točne podatke za kontaktiranje.

Kod kuće

Držite dijete daleko od škole i posjetite svog liječnika ako dijete:

- ima temperaturu od 38°C ili više
- povraća ili ima proljev
- ima simptome ozbiljne prehlade ili gripe
- ima osip, a ne znate od čega.

Neke vrste uobičajenih infekcija

Zadržite dijete kod kuće i potražite hitno liječnički savjet ako Vaše dijete ima bilo koju od sljedećih bolesti:

- **Vodne kozice ili varicelu (Chicken pox):** manja vrućica, šmrkavi nos i svrbež koji počne kao uzdignute roza točkice koje narastu kao plik ili žulj i postanu krastavi.
- **Konjunktivitis ili upala spojnice (Conjunctivitis):** oči svrbe, crvene su i mogu suziti. Očni kapci se mogu slijepiti dok dijete spava.
- **Impetigo ili upala kože (Impetigo - school sores):** male crvene točkice se pretvore u žuljeve koji se napune tekućinom i postanu krastice – obično po licu, rukama i skalpu.
- **Tinea ili seboreja (Ringworm):** male ljuskice na koži okružene roza prstenom.

Za više informacija o zaraznim bolestima nazovite NSW Health na (02) 9391 9000 ili potražite na www.health.nsw.gov.au

Zaštita od sunca

Škole nastoje zaštititi djecu dok su u školi od opasnih posljedica sunčevih zraka osiguravajući im nadkrivena mjesta gdje je to moguće i zahtijevajući da šešir bude sastavni dio školske uniforme. Vaše dijete mora nositi šešir dok je na igralištu ili će se morati igrati u hladu. Djeci je dozvoljeno nositi naočale za sunce u školi kako bi zaštitila oči od oštećenja zbog sunca.

Kod kuće, nanesite kremu protiv sunca svakog jutra prije no što dijete krene u školu, kao dio ustaljene rutine.

Zdravstvena pitanja

Ako Vaše dijete pati od bilo kakve bolesti, alergično je, prijete mu anafilaktička reakcija ili mu je potrebno davati prepisane lijekove, škola o tome mora biti obaviještena. Te informacije se obično daju pri upisu u školu, no važno je da školu izvijestite dođe li do bilo kakve promjene djetetova zdravlja.

Alergije

Anafilaksija je ozbiljna i iznenadna reakcija osoba alergičnih na neku vrstu hrane kao što su oraščići ili školjke, ili na ubod insekata. Ako je Vašem djetetu dijagnosticirana ozbiljna alergija na određenu hranu važno je da o tome obavijestite ravnatelja što prije kako bi se počelo s odgovarajućim strategijama koje će smanjiti mogućnost izloženosti djeteta na poznate alergene. Na primjer, od Vas se može zatražiti da pomognete upravniku kantine pri sastavljanju jelovnika koji nude.

www.allergyfacts.org.au

Zdravi školski dani

Vašem je djetetu potrebna zdrava hrana da bi imalo snage i da se može koncentrirati u školi. Hrana koju dijete pojede za doručak će ga trebati održati kroz cijelo jutro do marende a onda mu treba različita vrsta zdrave hrane za marendu i ručak da izdrži do kraja dana u školi.

Obroci u školi

Jelo u školi će za Vaše dijete biti drugačije iskustvo od jela kod kuće ili u vrtiću. U školi nema mjesta gdje se hrana može čuvati na toplom ili hladnom mjestu. Djeca obično sjede na travi ili klupicama i održavaju ravnotežu sa svojom hranom na koljenima. Djeca će morati znati kako da sama raspakiraju svoju hranu i neće željeti provesti predugo u jelu jer će tako propustiti vrijeme za igru.

Savjeti da pomognete svom djetetu

- Pakirajte hranu koja se lako raspakira, lako jede i ne prlja dijete.
- Napišite ime djeteta na njegovoj kutiji s jelom, boci za vodu, i svim ostalim posudicama.
- Uključite smrznuto piće u boci kako bi održalo hranu hladnom. Omotajte je u kuhinjsku krpu za slučaj da procuri.
- Koristite izolirane kutije za jelo ili male hladnjake.
- Izbjegavajte plastičnu foliju jer djeci predstavlja teškoće kod otvaranja.
- Omotajte voće u papirnate maramice ili papir da se ne zgnječi.
- Podsjetite dijete da opere ruke prije jela i da ode u WC tijekom pauze za marendu i ručak.
- Ako pripremate obroke dan ranije, spremite ih u hladnjak do polaska u školu.
- Spakirajte bocu vode svom djetetu svaki dan i podsjetite ga da je preko dana može natočiti ili piti iz slavine ili fontane (bubblers).

Ideje za marendu i ručak

- Izrežite voće na komadiće (kapnite malo limuna na jabuke, kruške ili bananu da ne pocrne) i stavite ih u posudicu.
- Narežite povrće kao što su mrkva, celer ili krastavac i stavite ih u najlon vrećicu sa zatvaračem. U posebnu posudicu stavite umake ili jogurt da dijete umače to povrće npr. mrkvu.
- Ispecite "muffins" s brašnom od cijelog zrnja i zamrznite ih. Svakog dana spakirajte po muffin za marendu ili ih ostavite kod kuće za poslijepodnevnu užinu.
- Zamrznute četvrtine naranče i kolutići ananasa su osvježavajuća slastica ljeti.
- Eksperimentirajte s različitim vrstama kruha, kao što su zemičke, turski bezkvasni kruh, kruh od cijelih žitarica ili meksički zavitak tortilla.
- Ako stavljate rajčicu u sendvič stavite je između ostalih slojeva kako ne bi učinila kruh gnjecavim.
- Skuhajte malo više za večeru i ostavite za sutrašnji ručak. Možete iskoristiti kiš (Quiche), domaću pizzu, pitu s povrćem, pečeno povrće, salatu od tjestenine ili kobasicu.

Kad se ručkovi vrate kući

Za početak nemojte se previše brinuti ako Vaše dijete ne pojede ručak. Djeca su ponekad previše uzbuđena ili previše okupirana igrom s prijateljima tijekom ručka i može se dogoditi da ne pojedu cijeli ručak.

Ako Vaše dijete poslije škole bude pregladnjelo, podsjetite ga da treba jesti za vrijeme ručka. Djetetove navike s jelom će s vremenom postati uhodana navika.

U Kindergarten učionici

Kindergarten učionice su radosna i uzbuđljiva mjesta. Djeca se tu mogu zajedno s ostalom djecom igrati slagalicama na podu, igrati se u kućicama, slušati učitelja ili učiteljicu koji im čitaju knjigu ili mogu sjediti u klupi i pisati ili crtati. Učit će brojeve, geometrijske oblike, nizove/šablone i znanost, pjevati, posjetiti knjižnicu, upotrebljavati kompjuter i biti uključeni u mnoge druge aktivnosti.

Što će Vaše dijete učiti u školi

Većina vremena u Kindergartenu je posvećena razvijanju dječjih vještina u računanju i pisanju. Postoji šest predmeta koji se zovu Ključna područja učenja (Key Learning Areas) a uče se kroz cijelu osnovnu školu.

Ti predmeti su:

- Engleski (English)
- Matematika (Mathematics)
- Znanost i tehnologija (Science and Technology)
- Kreativne umjetnosti (Creative Arts)
- Ljudsko društvo i okoliš (Human Society and its Environment)
- Osobni razvoj, zdravlje i tjelesno obrazovanje (Personal Development, Health and Physical Education)

Više podataka o tome što će Vaše dijete učiti možete naći na Internet stranici Board of Studies

www.boardofstudies.nsw.edu.au/parents

Tehnologija za komunikaciju

NSW Department of Education and Training daje vašem djetetu pristup Internetu i vlastitu email adresu kako bi mu se omogućilo da iskoristi sve mogućnosti za učenje u bezopasnom okolišu. Uporaba tehnologije za komunikaciju se nalazi u svakoj učionici.

Best Start Kindergarten Assessment

Djeca dolaze u Kindergarten s različitim vještinama i iskustvima. Pomoću Best Start Kindergarten Assessment učitelji mogu bolje procijeniti vještine svakog djeteta i prilagoditi svoja predavanja potrebama svakog učenika. Na početku školske godine učitelj ili učiteljica će sjesti s Vašim djetetom da provjere na kojem stupnju razvoja su vještine Vašeg djeteta u pisanju i računanju kako bi onda razvili program prilagođen potrebama Vašeg djeteta.

Za prevedene informacije potražite

Best Start Kindergarten Assessment

https://www.det.nsw.edu.au/languagesupport/documents/index_b.htm

“Što si danas radio/la u školi?”

Ako na ovo pitanje Vaše dijete odgovori “Ništa” pokušajte postaviti pitanje drugačije “Koje riječi si danas naučio/la u školi?” “S kim si se igrao/la danas za vrijeme pauze za ručak?”, “Što ti se danas najviše sviđjelo u školi?”

Telefonska služba tumača

Ako želite više informacija, obratite se svojoj školi. Trebate li tumača da Vam pri tom pomogne, nazovite Telefonsku službu tumača na telefon **131 450** i zatražite tumača za Vaš jezik. Operater će nazvati školu i tumač će ostati na liniji kako bi Vam pomogao pri razgovoru. Za Vas je to besplatna usluga.

Prevedene informacije o školi

Potražite informacije o školi prevedene na mnoge jezike na:

www.det.nsw.edu.au/languagesupport/index.htm

© December 2009
NSW Department of Education and Training

GPO Box 33
Sydney NSW 2001
Australia
T (02) 9561 8000
www.det.nsw.edu.au

ISBN 978-1-921084-24-9

The National Education Access Licence for Schools (NEALS)